

приказки виявилися цікаві дослідникам в аспекті втілення в них, як стійких фразах, народної психології і філософії. Морально-утилітарні норми, що відображені в пареміологічних одиницях, усередині однієї і тієї ж культури, як і в різних культурах, можуть співпадати і сильно розрізнятися за своїми оцінками тієї або іншої поведінки. Відсутність або незначне число паремій на певну тему свідчить про неактуальність цієї теми для ціннісної картини світу даного народу.

Слід зазначити, що в рамках однієї і тієї ж етнокультури, рівно як і в плані зіставлення різних етнокультур, відношення до певних пареміологічних концептів далеко не однозначне. Завжди присутня схвальна або несхвальна оцінка, закладена у значенні фразеологізму або паремії. У різних цивілізаціях і в різні епохи поняття добра і зла, негативного і позитивного сприймалися неоднаково. Члени одного суспільства розцінюють одне і те ж явище індивідуально, хоча існує загальноприйнята точка зору, у зв'язку з якою позитивна або негативна оцінка входить в структуру значення одиниці фразеологізму.

Аналіз наведений у даній розвідці не є вичерпним і може слугувати основою для подальших досліджень пареміологічних одиниць і пареміологічної картини світу в цілому.

СИНТАГМАТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛЕКСИКО- СЕМАНТИЧНОЇ ГРУПИ ДІЄСЛІВ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧASNІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Доп. - Сідриста Г., ПР-41
Наук. кер. – викл. Глушченко О.М.

Дослідження лексичних одиниць не може вважатися завершеним, якщо не провести синтагматичний аналіз. Це пояснюється тим, що інформація передається певними конструкціями, реченнями, а це, у свою чергу, зумовлює необхідність отримання даних про вживання лексичної одиниці у висловлюванні.

Синтагматика слова – це його сполучуваність. Кожне слово

сполучується не з будь-якими, а тільки з певними словами. Є слова з одиничною сполучуваністю, як, наприклад, українські згайнувати (час), розтринькати (гроші). Є також двовалентні, тривалентні, але є і слова з надзвичайно широкою (необмеженою) сполучуваністю, як, наприклад, гарний чи поганий (буквально все може бути гарним чи поганим).

Лексична синтагматика (сполучуваність) є специфічною для кожної мови. Українці і чехи, скажімо, з мови на іншу мову текст перекладають (перекладати текст, prekladat); росіяни, болгари і серби переводять (переводить текст, превеждам, преводити); поляки тлумачать (tlumaczyc), німці пересаджують (ubersetzen), англійці передають, трансліють (to translate).

Сполучуваність слова можна інтерпретувати як його контекст. Вважають, що словосполучення – це мінімальний контекст слова. Взагалі розрізняють контекст лексичний і синтаксичний.

Проаналізувавши матеріал художнього твору, можна зробити наступні висновки щодо синтаксичної сполучуваності дієслів мовленнєвої діяльності. Дієслова досліджуваної лексико-семантичної групи найчастіше можна зустріти у такій дистрибуції: 1) Subject+Predicate (Verb) +Adverbial modifier; 2) Direct Speech+Predicate (Verb) +Subject; 3) Predicate (Verb) +Object; 4) Subject+Predicate (Verb) +Object; 5) Subject+Predicate (Verb) +Direct Speech; 6) Predicate1+Predicate2+Object; 7) Subject+Predicate (Verb); 8) у функції дієприкметника I в складі відокремленої обставини, вираженої дієприслівниковим зворотом; 9) у функції додатка, вираженого герундієм; 10) у складі відокремленого означення, вираженого інфінітивним зворотом.

Отже, дієслова мовленнєвої діяльності мають досить широку синтаксичну сполучуваність. Слід зазначити, що найчастіше все-таки вони, як і дієслова інших лексико-семантичних груп, виступаючи в ролі предиката, сполучаються з підметом, утворюючи граматичний центр речення, а також з різноманітними обставинами.

Лексична сполучуваність дієслів мовленнєвої діяльності

аналізувалася з такими лексико-граматичними класами, як: 1) іменник; 2) дієслово; 3) прислівник; 4) займенник; 5) прийменник. При чому вони можуть стояти як у постпозиції, так і у препозиції відносно дієслова. Дієслово не сполучається граматично лише з прикметником.

Окремої уваги заслуговують так звані „фразові дієслова”, які також зустрічаються і серед лексико-семантичної групи дієслів мовленнєвої діяльності.

Англійське слово менш автономне в семантичному плані і більш автономне в плані оносемасіологічному, якщо його співставити з такими мовами, як, наприклад, російська чи українська. Контекстне оточення слова в англійській мові є маніфестацією не лише морфологічних, синтаксичних, прагматичних і семантичних показників, але також і семіотичних. Наприклад, дієслово *to call* у сполученні з прийменником *on* набуло значення „відвідати, зайдти до когось”, з прийменником *in* – „запросити”, з прийменником *out* – „закликати, кричати”.

ВІДОБРАЖЕННЯ НЕГАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Доп. – Ахтімірова К., ПР-33

Наук. кер. - канд. філол. наук, доц Чернюк Н.І.

Категорія заперечення як мовна універсалія, притаманна всім мовам без винятку. Негація в мові є однією з найважливіших проблем загального мовознавства, передусім у плані співвідношення змісту і форми, а точніше – структури думки і структури речення, що цю думку висловлює.

Формально-логічне і мовне заперечення можна співвіднести за змістом, але вони не повністю ідентичні і можуть не співпадати. Так, заперечні мовні форми не завжди виражают логічне заперечення. І навпаки, стверджувальні мовні форми, можуть виражати логічне заперечення, напр.: *bachelor* = *unmarried*, *vacant* – *unoccupied*, *dull* = *uninteresting*.